

REPUBLIKA

Rok 11 | ŁÓDŹ WTOREK 24 SIERPNIĄ 1926 r.

NUMER POJEDYNCZY 20 GROSZY

324

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: PIOTRKOWSKA 49
GODZINY PRZYJĘĆ REDAKCJI 6-7 POPOŁUDNIU

WYDANIE PORANNE.

TELEFONY REDAKCJI: 27-24, 36-43, 36-44.
TELEFON ADMINISTRACJI: 22-14

BEZKRWAWA REWOLUCJA W GRECJI

przywróciła wolność znękaney ludności.

Nowy premier cieszy się zaufaniem w całym kraju.—W Atenach i na prowincji panuje spokój.

Dyktator Pangalos ujęty wraz ze świtą.

Londyn, 23 sierpnia.

Wiadomość o rewolucji Pangalos otrzymał po północy i niezwłocznie udał się na pokład „Pergamosa“, który stał w zatoce Korynckiej.

Kontrtorpedowiec całą siłą pary ruszył na południe, a w dwie godziny później dwa wielkie krążowniki wojenne ruszyły w pogoń za dyktatorem.

Ujęcie Pangalosa.

Ateny, 23 sierpnia.

Pangalos, wraz z 6-ma oficerami z jego świty, przewieziony został do Pireus, gdzie internowano go w szpitalu wojskowym.

Prasa grecka wyraża zadowolenie z powodu obalenia Pangalosa, oraz domaga się przeprowadzenia w możliwie najkrótszym czasie wyborów.

Przyczyny zamachu.

Zamach stanu w Grecji, jedenasty z kolei od 1919 r., wybuchł na tle drożyzny życia, krzewienia nepotyzmu oraz zawieszenia wolności republikańskich.

Sprawca zamachu, generał Condilis, zajął wszystkie ważniejsze posterunki stolicy, które obstawiał ludźmi pewnymi.

Zresztą tyranja Pangalosa dała się we znaki wszystkim tak dokuczliwie, że obecna rewolucja nie spotkała się z żadnym oporem ani w wojsku, ani wśród ludności cywilnej tak w Atenach, jak i na prowincji.

Przewrót odbył się bez żadnego rozlewu krwi.
Porządek wszędzie wzorowy.

Oświadczenie dyktatora.

Ateny, 23 sierpnia.

Przywódca rewolucji wojskowej gen. Condilis oświadczył przedstawicielom prasy, że jego program rządowy przywróci Grecji wszystkie prawa i swobody odebrane przez rząd Pangalosa.

Wszyscy ministrowie rządów, przy których istniała władza Pangalosa, a przede wszystkim on sam, będą pociągnięci do odpowiedzialności.

Zniesienie cenzury wojskowej.

Londyn, 23 sierpnia.

Z Aten donoszą, że Condilis podpisał dekret, powołujący do życia nadzwyczajną komisję śledczą, celem opracowania aktu oskarżenia przeciwko Pangalosowi i jego ministrom.

Cały rząd Pangalosa znajduje się pod kluczem.

Rewolucja w Atenach wybuchła tak niespodziewanie, że gen. Pangalos, niczego nie podejrzewając, udał się w sobotę wieczór na krótki wypoczynek na wyspę Patrai w pobliżu Aten.

Pierwszym zarządzeniem gen. Condilisa było zniesienie cenzury wojskowej.

Kim jest Condilis?

Ateny, 23 sierpnia.

Wódz rewolucji greckiej gen. Condilis jest jednym z najwybitniejszych generałów greckich, a zarazem mężem stanu i politykiem.

Gen. Condilis liczy lat 47. Jako młody oficer odznaczył się w wojnach z Turcją i Bułgarią. Uczestniczył również w randze pułkownika w wielkiej wojnie.

Po przewrocie w Grecji piastował tękę ministra wojny, następnie zaś spraw wewnętrznych w pierwszych gabinetach republikańskich.

Były król grecki czeka na tron.

Londyn, 23 sierpnia.

Jak donosi „Daily Mail“, b. król grecki, który wraz ze swymi zwolennikami odbył konferencję w Cronea, postanowił przygotować się do udania się natychmiast do Grecji, gdyby został tam wezwany, w związku z wypadkami ostatniej doby.

Polityka zagraniczna nie ulegnie zmianie.

Ateny, 23 sierpnia.

W kołach dyplomacji zagranicznej nie przywiązują do obecnej zmiany rządu greckiego wagi istotnego zamachu stanu. Uważają tu, że polityka zagraniczna Grecji nie ulegnie zmianie i wyrażają pewność, że podpisany ostatnio traktat

grecko-jugosłowiański, wejdzie w życie, albowiem traktat ten jest rękojmią trwałości pokoju na bliskim wschodzie.

Stanowisko Jugosławii.

Białogrod, 23 sierpnia.

Tutejsze koła polityczne zwracają szczególną uwagę na wiadomości, napływające z Grecji, a to ze względu na zawarte niedawno przymierze między Grecją a Jugosławią. Koła oficjalne w Białogrodzie oświadczają, że przewrót jest sprawą wewnętrzną Grecji i że zmiana rządu nie wpłynie na politykę zagraniczną Grecji.

Cel układu grecko-jugosłowiańskiego.

Wiedeń, 23 sierpnia.

Gen. Condilis w wywiadzie z korespondentem „Neue Freie Presse“ powiedział w sprawie stosunków grecko-jugosłowiańskich między innymi co następuje:

Swego czasu stanąłem w obronie interesów Jugosławii, nikt więc nie może mnie posądzić o wrogię stanowisko wobec tego kraju. Układ grecko-jugosłowiański zbadam wraz z moimi doradcami technicznymi i zaaprobuje go dopiero wtedy, gdy się okaże, że będzie zadawalniał pod każdym względem interesy Grecji. Na razie zarządzą, aby grecka „Gazeta Urzędowa“ nie ogłaszała tekstu układu.

Ustawy mniejszościowe

na radzie ministrów.

Warszawski korespondent „Republiki“ telefonuje:

Wczoraj odbyło się posiedzenie komitetu politycznego rady ministrów, na której przystąpiono do merytorycznej dyskusji nad projektami ustaw miejscowych.

Konkretnych uchwał nie powzięto.

Posiedzenie komitetu ekonomicznego

rady ministrów.

Warszawa, 23 sierpnia.

Polska Agencja Telegraficzna.

W dniu 23 b. m. odbyło się posiedzenie komitetu ekonomicznego ministrów. Dyskusja nad postawionymi na porządku dziennym sprawami nie została ukończona.

Następne posiedzenie komitetu z tym samym porządkiem dziennym odbędzie się jutro, o godz. 2 popołudniu.

Odprawa inspektorów armji

pod przewodnictwem marszałka Piłsudskiego.

Warszawski korespondent „Republiki“ telefonuje:

Wczoraj w gmachu szkoły podchorążych odbyła się odprawa wszystkich inspektorów armji pod kierownictwem

marszałka Piłsudskiego. Oprócz inspektorów armji wzięli w niej udział wice-ministrowie spraw wojskowych gen. Kornarzewski i Fabrycy oraz szef sztabu generalnego gen. Piskor.

Dwulicowość polityki niemieckiej.

Kancelarz Marks żąda przywilejów dla Niemiec.

Wrocław, 22 sierpnia

Na ogólnym zebraniu stowarzyszenia św. Augustyna, tuż przed otwarciem kongresu katolickiego, kancelarz Rzeszy dr. Marx wygłosił przemówienie na temat polityki zagranicznej, przyczem stwierdził, że Locarno, do którego przywiązywano w Niemczech może zbyt wiele nadziei, przyniosło jednak Niemcom, a w szczególności obszarom okupowanym, liczne korzyści. Kancelarz zapo-

wiedział także zmniejszenie armji okupacyjnej w Nadrenji i zapewnił, że delegacja niemiecka uda się do Genewy dopiero wtedy, gdy uzyska pewność, że przyjęcie Niemiec do Ligi nastąpi istotnie bez żadnego tarcia. Mówca oświadczył, że rządowi Rzeszy zależy na utrzymaniu swobody działania rady Ligi narodów i z tego powodu rząd niemiecki odrzuca każdą zmianę w organizacji rady.

Prof. Kemmerer w Gdyni.

Zwizdzał budowę portu.

Gdańsk, 23 sierpnia.

Profesor Kemmerer wraz z towarzyszącymi mu osobami, w towarzystwie rady legacyjnego p. Zalewskiego z generalnego komisariatu Rzplitej w Gdańsku, udał się do Gdyni w celu zwiedzenia tamtejszych urządzeń oraz budującego się portu.

Zgon Rudolfa Valentino.

Nowy Jork, 23 sierpnia.

Zmarł tutaj artysta kinematograficzny Rudolf Valentino.

220 klm. na godzinę na samolocie francuskim.

Paryż, 23 sierpnia.

Lotnicy Rignot i Rossi dokonali lotu Paryż — Lizbona — Paryż w ciągu 7 godzin 15 minut, a więc lecili średnio z szybkością 220 klm. na godzinę.

Tragiczna śmierć dr. Jonasa Brauna w Zakopanem

Zakopane, 23 sierpnia. Onegdaj, w czasie wycieczki w góry dr. Jonas Braun z Warszawy, spadł wraz z towarzyszącym mu Samuelem Bergarynem z Mięszowickiego. Bergaryn przywlokł się do schroniska przy Morskiem Oku i dał znać o nieszczęściu Ekspedycja ratunkowa, która wyruszyła na miejsce wypadku, przeniosła zwłoki Brauna do kostnicy w Zakopanem.

Trzej generałowie ukraińscy

ofiarą wypadku samochodowego.

Warszawski koresp. „Il. Republiki“ telefonuje:

Na szosie pod Szczypiorną wpadł do rowu samochód, którym jechali trzej b. generałowie ukraińscy: Diadusza, Sian-drak i Kurszcz.

Dwaj pierwsi odnieśli ciężkie obrażenia, prowadzący samochód wyszedł bez szwanku.

Huragan zniszczył

provincje środkowe Portugalji.

Paryż, 23 sierpnia. Polska Agencja Telegraficzna. „Chicago Tribune“ donosi z Lizbony, że gwałtowny huragan zniszczył środkowe okręgi Portugalji. Wiele miejscowości wskutek wylewów zostało zalanych wodą. Ponadto grad zniszczył znaczną część zbiorów w tych okolicach.

Rokowania polsko-gdańskie.

Gdańsk, 21 sierpnia. Polska Agencja Telegraficzna. Dzisiaj rozpoczęły się tu rokowania polsko-gdańskie w sprawie uregulowania udziału Gdańska w polskich dochodach celnych.

W rokowaniach tych biorą udział ze strony polskiej, komisarz generalny Rzpłitej Strassburgier, prezes izby skarbowej Rasiński i radca legacyjny Lalicki

Likwidacja zatargu religijnego w Meksyku.

Meksyk, 23 sierpnia. Prezydent Caller — po raz pierwszy od rozpoczęcia zatargu z kościołem — odbył z dostojnikami kościoła konferencję, dotyczącą położenia wewnętrznego kraju. Jakkolwiek nie doszło do porozumienia, to jednak wynik konferencji uważany jest za zadowalający. Calles zaznaczył wyraźnie, że nabożeństwa mogą być na nowo podjęte, o ile kościół uzna zasadę, że budynki kościelne są własnością narodową.

Niemcy dążą

do zakończenia wojny celnej z Polską.

Królewiec, 23 sierpnia. Polska Agencja Telegraficzna. W czasie otwarcia targów wschodnich minister rolnictwa dr. Steiger oświadczył m. in. co następuje: W ostatnich zwłaszcza czasach odczuwano niemiłe, że położenie gospodarcze Prus Wschodnich, wobec niewyjaśnionych stosunków z Polską, nie może się ustabilizować. W Prusiech Wschodnich Niemcy dążą zupełnie poważnie do jaknaj-szybszego zakończenia walki gospodarczej z Polską, zdają bowiem sobie dokładnie z tego sprawę, że polepszy się wówczas położenie ekonomiczne Prus Wschodnich, zwłaszcza ze względu na Gdańsk, wchodzący do polskiego obszaru celnego.

ŚWIEŻYCH ZBIORÓW

HERBATA LIPTONA NADESZŁA

Strejk górników angielskich trwa.

W najbliższym czasie wznowione zostaną rokowania między przemysłowcami i górnikami.

Londyn, 23 sierpnia. Sekretarz generalny, Cook, stwierdził, iż rokowania w kwestji zakończenia strejku górników rozpoczną się ponownie w dniach najbliższych, należy bowiem wyjść z najbardziej słusznego założenia, iż strejk górników nie może trwać wlecznie.

Według ostatnich informacji, strejk został przerwany przez dalszych 34 tysiące górników, którzy podjęli pracę.

W sferach rządowych zaczyna ucieleśniać się opinia, iż strejk górniczy, pozostawiony nadal w stadjum dotychczasowym, zdolny jest wygasnąć sam.

Londyn, 23 sierpnia. Mimo wezwania kierowników związku górników do zaniechania pracy, ty-siące górników w kopalniach w Notting-hamshire i Derbyshire podjęło dziś rano pracę. W Northstaffordshire powróciło do pracy z górą 6000 górników, co w porównaniu ze stanem ubiegłego tygodnia oznacza zwiększenie o 2000 ilości pracujących górników. Dwie stalownie w okolicach Cleveland rozpoczęły dziś pracę przy pomocy węgla zagranicznego.

Co się dzieje w Rosji?

Wynurzenia b. posła estońskiego w Moskwie. — Choroba Joffego.

Moskwa, 23 sierpnia. B. poseł estoński w Moskwie, re-negat Birk, przyjął u siebie przedstawicieli prasy sowieckiej. Wywiad, jakiego im udzielił, miał przedewszystkiem na celu usprawiedliwienie się Birka z czynionych przez się kroków.

Birk starał się dowieść raz jeszcze o istnieniu planów antysowieckiej akcji, knutej przez rząd estoński, wraz ze sferami kompetentnymi Polski, oraz stwierdził, że winę w tym wypadku ponosi, w stopniu najwyższym, estoński sztab generalny, który miał jakoby, przygotować nawet na niego, Birka, zamach.

Dalej pochwalał Birk politykę nowego ministra spraw zagranicznych Estonji Akeli, która — według Birka — dowodzi, iż Estonia zrywa z polityką czynników antysowieckich, dążąc natomiast do

zbliżenia z sowietami. W zakończeniu swoich wynurzeń Birk oświadczył, iż — wobec tego, że nie czuje się zupełnie bezpiecznym na terytorjum Z.S.S.R., w obawie przed zemstą kół estońskich, najchętniej przeniósłby się do jednego z państw, poza państwami bałtyckimi, któreby mu zagwarantowało bezpieczeństwo.

Moskwa, 23 sierpnia. Przewodniczący W.C.I.K-a, Kalinin, rozpoczął dłuższy urlop. Stanowisko jego obejmuje zastępczo przewodniczący U.C.I.K-a, Petrowskij.

Moskwa, 23 sierpnia. Jeden z wybitniejszych dyplomatów sowieckich, który miał obecnie wystąpić ponownie na arenie międzynarodowej, Joffe, obłożnie zachorował.

Krwawy pościg za złodziejami w Warszawie.

Dwie osoby ciężko ranne.

Warsz. korespondent „Republiki“ telefonuje:

Wczoraj rano o godzinie 6-ej właściciel przedziału jedwabów, mieszczący się na 3-iej piętrze przy ul. Kupieckiej nr. 4, p. Jakób Kudzik zauważył, że w składzie jego grasują złodzieje.

Zaalarmował natychmiast policję i sam rzucił się w pościg za włamywaczami. Jeden z nich wyskoczył przez okno strychu na dach i rzucił się do ucieczki.

Przebiegając po dachu domu przy ulicy Nalewki 35 złoczyńca ranił dwoma strzałami z rewolweru mieszkanki fa-cjalki Chanę i Esterę Rosenberg. Potem ujęła go policja. Przesłuchiwany zeznał, że nazywa się Joel Cukier i że łup przechowuje w piwnicy przy ul. Dzikiej 34. Zaprowadzony tam, zmylił czujność policji i rzucił się po raz drugi do ucieczki.

Ujęto go wkońcu po obstarwie dwoma plutonami policji wielkiego kwadratu ulic Dzikiej—Gęsia—Miła—Nalewki i odstawiono do IV komisariatu.

Romuald Gierasieński przyjeżdża do Łodzi!

Najbliższy szlagier filmowy „MACOCHA“

— LYCÉE FRANCAIS DE VARSOVIE —
Od podwstępnej do klasy 8-iej włącznie. — Przygotowanie do matury francuskiej.
Gmach Gimnazjum Rontalera, Polna 46-a, Warszawa.

8-KL. HUMANISTYCZNE GIMNAZJUM ŻEŃSKIE Z KLASAMI WSTĘPNEMI
R. Konopczyńskiej-Sobolewskiej
Gdańska № 90 (róg Andrzeja). Tel. 28-62.
Egzaminy wstępne rozpoczną się dnia 1 września.

Zmiana wojewodów kresowych

P. Mech wojewodą poleskim. Warszawski koresp. „Republiki“ telefonuje:

Na środowym posiedzeniu rady ministrów będzie uchwalony wniosek ministra spraw wewnętrznych o mianowaniu Beczkowicza wojewodą na miejsce Januszajisa i p. Mecha wojewodą na miejsce Dębskiego.

Nowa komisja

zbada sprawę nadużyć w monopolu spirytusowym.

Warszawa, 23 sierpnia. Naczelnik wydziału doktor Korta, delegowany przez ministra skarbu dla prze-prowadzenia wstępnych dochodzeń o działalności monopolu spirytusowego, przedłożył ministrowi skarbu rezultaty swej czynności.

Dla zdecydowania czy materiały zgromadzone w sprawie monopolu spirytusowego, dają podstawę dla skierowania tej sprawy na drogę karno-sądową zostanie utworzona komisja, składająca się z trzech delegatów: prezesa rady ministrów oraz ministra sprawiedliwości i skarbu, która niezwłocznie przystąpi do pracy.

Krwawe starcia we Francji.

12 osób ranny h.

Paryż, 23 sierpnia. Polska Agencja Telegraficzna. Prasa donosi z Colmaru, że patrioci alzaccy nie dopuścili do odbycia się wiecu, przygotowywanego łącznie przez autonomistów i komunistów. W związku z tem przyszło do starć, w czasie których z obu stron było rannych 12 osób. Policja aresztowała 10 osób. Rioklin, przywódca autonomistów, został spoliczkowany i dotkliwie pobity. Po zadaniu kłeski autonomistom, patrioci alzaccy odbyli pochód przez ulice miasta, śpiewając „Marsyljanke“.

Tabela wygranych 13-iej loterii państwowej 5 klasa. — Dziesiąty dzień ciągnięcia.

Wczoraj w dziesiątym dniu ciągnięcia piątej klasy 13-iej państwowej loterii klasycznej, główniejsze wygrane padły na numery następujące:

- 15.000 zł. nr. 9041
- 10.000 zł. nr. 32795
- 5.000 zł. nr. 51342
- 2.000 zł. nr. 27300 33233 39486 47705
- 1.000 zł. nr. 1635 11554 19363 14381
- 600 zł. nr. 1667 2715 3891 4234 9828
- 18953 23953 48398 45776 63509 39660
- 40147 42092 44027 46904 50130 51912
- 53243 54418 58678 63604
- 400 zł. nr. 401 452 1802 2067 4328
- 6369 8216 11854 12950 16128 16436 16764
- 17987 19301 20264 21320 21538 25998
- 26905 27055 27146 27277 27474 30803
- 31994 33662 34664 35684 36326 40195
- 43775 44540 44913 45643 46443 46539
- 46653 46765 47639 48320 52592 57171
- 61299 61971 650 719 815 1256 2129 2178
- 2321 2419 2610 2774 3115 3170 4729 6182
- 6835 8232 8598 8781 9366 9864 10350
- 10968.
- 500 zł. nr. 1843 2415 6516 8647 16511
- 21622 34642 12038 12558 13298 13938
- 14616 15028 15272 15945 16500 17348
- 17356 17481 17600 18649 18737 19681
- 21046 21779 22118 22490 22561 22858
- 23064 23966 24162

Szkoła Przygotowawcza **Marji Wesołkówny** ul. Piotrkowska 84, przyjmuje chłopców i dziewczynki i gruntownie przysposabia do szkół średnich. Przy szkole ZAKŁAD FIEBLOWSKI dla dzieci od lat 4. Zapisy na rok szkolny 1926/7 codziennie od godz. 10 do 12 i od 4 do 6.

Dr. Haltrecht Piotrkowska 26 — powrócił.

WALKA O KIELISZEK WÓDKI.

Wybory na urząd prezydenta Stanów Zjednoczonych są w całym państwie wypadkiem pierwszorzędnej wagi, natury nie tylko politycznej, ale wprost życiowej. Polityka w Ameryce nie jest tylko zawodem nielicznych specjalistów, albo też z amatorstwa zabawą ludzi, którzy nie mają nic innego do roboty ale stano wi przedmiot zainteresowania każdego businessmana, gdyż wpływa bezpośrednio na bieg jego interesów. Wybory nie odbywają się tam pod abstrakcyjnymi hasłami, ale motywem przewodnim jest zawsze zagadnienie praktyczne: podniesienie, czy też obniżenie ceł przywozowych, specjalna ochrona interesów przemysłu lub rolnictwa itd. To też już na kilka miesięcy przed rozpoczęciem akcji wyborczej w całej dziedzinie gospodarczej daje się odczuwać silne osłabienie tendencji. Wszyscy czekają na wynik wyborów, od nich bowiem w znacznej mierze zależy bieg i linja kalkulacyjna interesów.

Yankes nie rozumie polityki, jako pojęcia idealnego, jako wyrazu swego światopoglądu, swych osobistych pojęć o dobru państwa i społeczeństwa.

Na zapytanie, jakie są przekonania tego, Amerykanin najczęściej odpowiada: —I have no political views!— i wcale nie wstydzi się tego, co u nas byłoby uważane za wyraz nawet pewnego niedorozwoju umysłowego...

Ale też w Ameryce wybory są prawdziwym wyrazem opinii ludzkich, a nie triumfującej demagogii.

Aczkolwiek do wyborów prezydenta jest jeszcze dość daleko, już obecnie sprawa ta zaprzęta umysły amerykańskie o wiele silniej, aniżeli kwestja europejskich długów, do której znów pilno jest Europie. Wybory prezydenta w Ameryce są, jak wiadomo dokonywane przez cały naród, ale systemem dwustopniowym. Obywatele wybierają członków kongresu, których jedynym z kolei zadaniem jest obranie głowy władzy wykonawczej.

Procedura jest jeszcze ogromnie przez to uproszczoną, że w Ameryce do dnia dzisiejszego istnieją tylko dwie wielkie partje: republikanów i demokratów, a próby organizacji dużych stronnictw robotniczych i agrarnych dotychczas spełzły na niczem. To też poważna walka o fotel prezydencki rozgrywa się tylko między temi partjami, różniąciami się nie tyle politycznie, wiele gospodarczo i w zależności od poparcia przez zwalczające się grupy finansowe i przemysłowe.

Wiadomo już, iż kandydatem partji republikańskiej będzie obecny prezydent Coolidge. Natomiast demokraci rozbici są na kilka grup między którymi przed wyznaczeniem kandydata dojdzie do poważnych rozterek wewnętrznych. Dotychczas brane są poważnie pod uwagę trzy kandydatury demokratyczne: gubernatora stanu New York p. Smitha, zięcia zmarłego prezydenta Wilsona i b. ministra p. Mac Adoo, oraz p. Atlee Pomerene, b. senatora z Chio.

Bardzo ciekawe informacje o szansach wszystkich trzech kandydatów zamieszcza jeden z dobrze zazwyczaj poinformowanych dzienników wiedeńskich.

Zasadniczym problemem, w którego ocenie różnią się trzej ci panowie jest sprawa prohibicji alkoholowej. Mac Adoo jest zdeklarowanym przeciwnikiem alkoholu i nie dopuści do jakiegokolwiek bądź zmiany obowiązującej obecnie prohibicji. Tymczasem ludność stanów północnych ma już dość przymusowej ob-

stynencji i nie chce słyszeć o kandydacie, który nie zobowiąże się do zmiany odnośnej ustawy.

W przeciwstawieniu do p. Mac Adoo, p. Smith jest „mokry” i zapewne następnego dnia po swym wyborze rozpocząłby kroki przeciw zakazowi sprzedaży i spożywania alkoholu. Poza tem jest on katolikiem. Obie te właściwości usposabiają przeciw niemu wrogo obywateli stanów południowych, którzy są nie tylko zacietymi wrogami alkoholu w każdej postaci, ale również zorganizowali ów na polu legendarny Ku-Klux-Klan mający m. in. za zadanie walkę z kościołem katolickim.

Wobec tak poważnych i zasadniczych

różnic pomiędzy wyżej wymienionymi, na plan pierwszy wysuwa się trzeci kandydat b. senator Pomerene.

Posiada on tę właściwość, że, nigdy sam nie pijąc, nie ma jednak nic przeciwko temu, aby ziomkowie jego w zaleźności od swej woli i usposobienia tyknęli sobie od czasu do czasu coś mocniejszego, aniżeli mleko i woda sodowa. Po zatem jego stuprocentowa i protestancka amerykańskość nie ulega najmniejszej wątpliwości, co jest w okresie wzrastającego szowizmu yankesowego rzeczą pierwszorzędnej wagi.

Dla nas, Europejczyków, szczególnie Polaków, przyzwyczajonych do szermierki politycznej na podstawie szerokiej ide-

ologii (czasem prawdziwej, częściej fałszywej), wydaje się cała ta sprawa nieco dziwna, a może nawet naiwna. A jednak trzeba przyznać, że praktyczna walka o wódkę jest zapewne silniej ożywo na życiowym sensie, aniżeli nasza demagogja, gdzie zderza się ze sobą sześć, czy ośm światopoglądów na płaszczyźnie zupełnej ignorancji i ciemnoty mas, gdzie wszelkie triumfy może święcić tylko demagogja najposłedniejszego gatunku!

Walka o kieliszek wódki, kiedy wiele państw opiera cały swój budżet na morzu alkoholu...

Błogosławione narody, które nie mają większych zmartwień ponad kieliszek wódki!.. St. St.

Brak stanu średniego jest warunkiem powodzenia agitacji komunistycznej. Czarna reakcja rodzi czerwoną rewolucję.

W jednym z pism zagranicznych ukazał się artykuł byłego prezydenta ministrów we Włoszech, Franciszka Nitti'ego, który w sposób nieco może przejaśkrawiony, lecz niepozabawiony miejscami słuszości, wyraził swe poglądy na kwestję bolszewicką i ich stosunku do polityki europejskiej.

Z artykułu tego przytaczamy najcharakterystyczniejsze ustępy.

— „Każdy człowiek lubi operować szablonami — pisze b. premier włoski — jest to pewien rodzaj duchowego lenistwa. Wygodnie jest podciągać wszelkie wydarzenia polityczne pod jeden wspólny mianownik, znajdując dla wszystkich zjawisk usankcjonowaną przyczynę.

W czasach obecnych rolę wspólnego mianownika w skomplikowanych sprawach politycznych odgrywa rosyjski bolszewizm.

Tęgo rodzaju ogólne przyczyny dla wszelkich zjawisk społeczno-politycznych zmieniały się z biegiem historii: przed niedawnym czasem wszelkie zło na świecie przypisywano niemieckiemu militarystom, w końcu osiemnastego stulecia rzekomym powodem wszystkich nieszczęść w Europie była rewolucja francuska.

Ostatnio nastąpiło w Anglii wielkie poruszenie w związku z subwencją robotniczych organizacji sowieckich dla strajkujących górników angielskich. W obozie konserwatystów zbudowano na tej podstawie śmiały pewnik: wyrażono mianowicie pogląd, że strajk górników angielskich jest dziełem bolszewickich agitatorów.

Czy można było wymyśleć coś bardziej bezsensownego?

Strajk górników angielskich jest poważnym zjawiskiem gospodarczym i społecznym, istnieją bowiem tarcia między górnikami a właścicielami kopalni. Jaka więc wartość praktycznie przedstawiają subwencje Rosji sowieckiej? Naogół nie wystarczają one nawet na pokrycie kilkudniowych kosztów, ze strejkami związanych. Niektórzy natomiast w subwencji rosyjskiej dopatrują się pewnych celów politycznych, podczas gdy suma, przysłana przez robotników rosyjskich wogóle nie ma żadnego znaczenia.

Według oświadczeń ze źródeł kompetentnych suma subwencyjna wynosiła podobno 150 tysięcy funtów. Wątpię, czy fakt ten odpowiada prawdzie. Gdyby nawet jednak tak było, suma 150 tysięcy przy ogromnych wydatkach strejkujących robotników równałaby się kropli w morzu.

Zamiast znalezienia więc istotnej przyczyny zatargu, całą winę strajku angielskiego rzucono na barki Rosji. Jest to metoda bardzo uproszczona i wygodna ale niemniej niebezpieczna.

Nie żywię dla ruchu bolszewickiego w Rosji żadnych sympatji. Staram się jednak zrozumieć historyczne i społecz-

ne powody, które sprowadziły bolszewizm.

Ustrój komunistyczny uważam za konsekwencję dwóch nieszczęśliwych wojen.

Bolszewizm jest zjawiskiem bardziej azjatyckim niż europejskim. Można go uważać tylko jako rezultat ślepych i brutalnych rządów takiego hyper-idjoty, jakim był Mikołaj II.

Siła i odporność narodów zarówno w czasie wojny jak i pokoju przeciwko rewolucji opiera się wyłącznie na żywotności mieszczaństwa.

Do „burżuazji” według mego mniemania należą nie tylko kapitaliści, lecz cały stan średni: od bankiera do pracownika biurowego, od przemysłowca do lekarza i adwokata, od uczonego do dziennikarza.

Od liczebności i stopnia inteligencji tej klasy społecznej zależy postęp i cywilizacja narodu.

Na podobnych podstawach silnie zorganizowane mieszczaństwo posiadają Stany Zjednoczone, Niemcy, Francja i Anglia.

W wyżej wymienionych krajach najtęższe umysły w dziedzinie polityki, przemysłu i nauki pochodzą ze stanu średniego. Ta armja umysłowych pracowników umożliwiła postęp bez rewolucyjnych wstrząsów, szkodliwych dla dobra cywilizacji.

W Rosji, za panowania carów, mieszczaństwo wogóle nie istniało, to były zaledwie kontury powstającego stanu średniego.

Regime rosyjski prześladował inteligencję, ograniczał każdą wolnomyslność, hamował rozwój kultury. Armja rosyjska była liczna. Posiadała ona największą ilość oficerów na całym świecie. Ale gdy wojna przerodziła szeregi oficerskie, nikt nie mógł zająć opuszczonych stanowisk w wojsku.

Główną przyczyną upadku armji rosyjskiej był brak fachowców i inteligencji wojskowej.

Pod koniec wojny naczelnymi stanowiskami w armji rosyjskiej zajęte były przez ludzi, nieumiejących czytać ani pisać.

Przyszłość pokaże, do jakiego stopnia przewrót bolszewicki podziałał szkodliwie na ogólną sytuację Europy. Narazie przypisywanie wszelkich nieszczęść Rosji — jest conajmniej przedwczesne.

Nie ulega wątpliwości, że bolszewicy w początkowej fazie rozwoju starali się

rozszerzyć swą agitację na całą Europę i poświęcać na cele agitacyjne ogromne sumy pieniędzy. Ale w krajach o zdrowych podstawach społecznych, gdzie nie ma podłoża do waśni i nieporządków — nie może być mowy o ugruntowaniu agitacji komunistycznej. Niema obawy o rozszerzenie się epidemii tam, gdzie panują zasady zdrowia i higieny.

W czasie konferencji londyńskiej w roku 1920 byłem premierem ministrów jednocześnie z Lloyd-George'm i Millerandem, który ciągle kładł nacisk na konieczność zerwania wszelkich stosunków z Rosją sowiecką.

W czasie jednego z posiedzeń, poświęconego sprawom polityki wschodniej Millerand począł potępiać nie tylko prań bolszewicki, lecz również jego przywódców, uważając ich za niszczycieli kultury i ludzi bez ideału.

Lloyd George przysłuchiwał się niepokojnie mowie francuskiego prezydenta, nie powiedział jednak ani słowa.

Po południu premier angielski udał się do swej biblioteki i przestudjował mowy znakomitych polityków oraz pisarzy angielskich, wyrażających swe poglądy o rewolucji francuskiej.

Okazało się, że zarzuty były identyczne: politycy angielscy zarzucali również przywódcom rewolucji francuskiej nieposzanowanie kultury i religii, brak ideałów ignorancję w dziedzinie praw społecznych itd.

Człowiek rozsądny wszystkie swe błędy przypisuje tylko sobie. Tak samo państwa i narody nie powinny obarczać swymi winami innych, albowiem niema nic niebezpieczniejszego, jak właśnie zwalanie wszelkiej odpowiedzialności za obecny stan Europy na rosyjski bolszewizm.

Zamiast przyznania się do winy, zamiast powiedzenia całej prawdy i nagrania błędów, wynikających z rozpowszechnionej w Europie militaryzacji i nie nawiści międzynarodowej, wynaleziono nowy środek, mający rzekomo usprawiedliwić wszystkie nasze winy.

Tylko długotrwały okres pokoju i zgodne spółzycie wszystkich narodów europejskich może uodpornić Europę na wpływy bolszewickie.

Każda dyktatura wywołuje zazwyczaj czerwoną reakcję.

Reakcja polityczna i rewolucja — są to pojęcia, pozostające ze sobą w ścisłym związku. F. N.

Tragiczne manewry szwedzkie.

Śmierć dwu lotników.

Sztokholm, 21 sierpnia.

Przy zakończeniu trydniowych manewrów morsko-lotniczych, mających za zadanie obronę Sztokholmu przed atakiem lotniczym, wydarzył się tragiczny wypadek.

W chwili defilady samolotów przed przedstawicielami wojskowości, pięciu lotników miało wyskoczyć z samolotów przy użyciu spadochronów. Dwa spadochrony nie otworzyły się jednak, powodując śmierć obu lotników.

Wiadomości bieżące.

SIERPIEN

24

WTOREK

Dziś: Bartłomiej Ap.
Jutro: LudwikaWschód słońca o g. 4.80
Zachód o g. 6.47
Vsch. księżycy o g.
Zachód o g. 12.10
Długość dnia g. 14. 17
Ubyło dnia 2.27**Dr. Samborski wyjaśnia swoją rolę w aferze bankowej.**

Po wypuszczeniu za kaucją dr. Samborskiego z więzienia w Bydgoszczy, udał się on do swej rodziny w Gdańsku, a jak się dowiadujemy, obecnie wyjeżdża do Warszawy, by w okręgowym urzędzie ubezpieczeń złożyć wyjaśnienia dotyczące jego roli w aferze bankowej.

W końcu tygodnia dr. Samborski przyjedzie do Łodzi i odbędzie konferencję z zarządem kasy chorych, poczem zarząd kasy zajmie stanowisko w tej sprawie. (b)

Sąd rozstrzygnie, czy wydaleniu tramwajarze stosowali terror.

W związku z wiadomościami, jakie się ukazały we wczorajszej prasie, jakoby wydalenie drugiej serii 4 pracowników tramwajowych nastąpiło na podstawie dochodzeń, przeprowadzonych przez władze policyjne, dowiadujemy się, iż akta tej sprawy zostały przez policję natychmiast po ukończeniu dochodzeń, przekazane prokuratorowi, wobec tego dyrekcja K. E. Ł. nie mogła mieć do nich wglądu.

Natomiast jest faktem, iż dyrekcja K. E. Ł. jeszcze przed wszczęciem dochodzeń przez władze policyjne, posiadała dane, stwierdzające, według jej zdania, terror ze strony wydalonych robotników na tej podstawie zarządziła ich zwolnienie. (d)

Łódź się kąpie.**W czerwcu poddano tej operacji 25 tys. osób.**

Według danych cyfrowych oddziału sanitarnego przy wydziale zdrowotności publicznej działalność miejskich zakładów kąpielowych w ciągu czerwca t. b. przedstawiała się następująco:

Ogółem wykapano 24,798 osób, ostrzyżono 724 oraz odwieszono 4,342 osoby. Z tego: w miejskim zakładzie kąpielowym przy ul. Wodnej 25 wykapano 11,568 osób, ostrzyżono 383 osób, odwieszono 77 osób. W II miejskim zakładzie kąpielowym przy ul. Szkolnej 11 wykapano 13,230 osób, ostrzyżono 724 osoby, odwieszono 4,342 osoby.

Z ogólnej ilości kąpielni przypadają: kąpielni płatnych 9,003, kąpielni dzieci szkolnych 10,356, różnych zawieszonych osób 701, na rachunek kasy chorych 139 kąpielni otoczenia po chorobach zakaźnych 3, bezpłatnych 3,856.

Mocne pięści przydadzą się również inteligentom.

Koło gimnastyczne - sportowe przy związku zawodowym pracowników handlowych i biurowych m. Łodzi, Al. Kościuszki 21, wznawia swoją działalność i zwołuje na dziś, wtorek, dnia 24 b. m., godz. 8 i pół wiecz. zebranie wszystkich swoich członków.

Prócz sekcji, uprawiającej wolne ćwiczenia przy kole zostały utworzone sekcje: kolarska, bokserska, lekkiej atletyki, oraz drużyna damska, która będzie uprawiała gimnastykę rytmiczną. Na kierowników każdej sekcji zostali za prośbą specjalni trenerzy.

Najbliższy szlagier filmowy

„MACOCHA”

CUDZOZIEMCY W POLSCE

korzystają z pełnej opieki prawnej.

Dekret łączy konieczność państwową z tradycją kulturalnej gościnności.

Cudzoziemiec, jako podmiot prawa, omawiany jest w każdym podręczniku prawa prywatnego wszystkich państw cywilizowanych.

Ograniczenie jego praw na terytorjum obcym i ewentualne przywileje, od dzielnie traktuje ustawodawstwo administracyjne od praw obywateli swoich. Inaczej być nie może.

Cudzoziemiec jest dla władz, obowiązanych do czuwania nad spokojem i bezpieczeństwem swojej ludności, ciałem obcym w organizmie państwowym i, bądź co bądź, „znakiem zapytania”, który trzeba mieć na oku.

Dawne zwyczajowe „prawo gościnne”, wykazujące analogię u wszystkich niemal narodów świata, nie może być do statecznym w czasach nowożytnych przy ciągłej rozbudowie prawa pisanego. Trudno sobie przecie wyobrazić cudzoziemca, któryby, jak głosiło dawne polskie prawo prywatne „stałe pozostawał pod opieką panującego i z jego ochrony korzystał...”

Administracyjna normalizacja obowiązków cudzoziemca w państwie, z którego gościnność korzysta, jest koniecznością i właśnie dekret Prezydenta Rzplitej, dn. 13 sierpnia podpisany i w moc wprowadzony na podstawie uzyskanych od sejmiku pełnomocnictw, stanowi nowy dokument w naszym prawie administracyjnym.

Rozporządzenie Prezydenta Mościckiego, które art. 83 „Dziennika Ustaw” przyniosł nam w ostatnim tygodniu, wzorowane na analogicznym prawie kraju, któremu najbardziej na cudzoziemcach

zależy — Szwajcarji — zaprawdę w godny demokratycznej idei ustawodawstwa polskiego sposób łączy konieczność państwową z tradycją kulturalnej gościnności.

„Za cudzoziemca uważany jest każdy, kto nie posiada obywatelstwa polskiego” — precyzuje dekret pojęcie w I-ym swym artykule, a dalej określa, że do Polski wjechać może po uzyskaniu polskiej wizej konsularnej każdy, oprócz osobnika, który zagraża bezpieczeństwu publicznemu lub zdrowotności, był z Polski wysiedlony lub w niej sądownie karany, albo też (przepis bardzo giętki i nie stanowiący — jak to z praktyki wiemy — rzeczywistych trudności) taki, który nie będzie w Polsce miał środków utrzymania.

Zaostrzenia więc naprawdę istotne i z szykaną nic wspólnego nie mające.

Zezwolen na stały pobyt cudzoziemca udziela województwo, w którego okręgu cudzoziemiec ma zamiar się osiedlić, a za „cudzoziemca osiadłego” uważa dekret takiego, którego „stała siedziba oraz ześrodkowanie stosunków osobistych i gospodarczych znalazło się w granicach Rzeczypospolitej”.

Bez żadnych trudności uzyskuje cudzoziemiec wizę przejazdową („tranzytową”) przez teren Rzplitej, jeżeli posiada wizę państwa, granicznego z Polską, do którego udaje się.

Fakt, że cudzoziemiec jest dla władz obcego państwa „niewiadomą” zmusił wszystkie ustawodawstwa tej dziedziny we wszystkich państwach do stałego prowadzenia ewidencji swych gości.

Dekret, o którym mowa, przewidują również konieczność zameldowania swego dowodu osobistego przez cudzoziemca w urzędzie policyjnym w ciągu 24 godzin od chwili przybycia na miejsce pobytu, względnie jego zmiany.

Ułatwieniem, i to znacznym jest przepis, że nie trzeba tego uskuteczniać osobście — można wyreczyć się osobą trzecią. Tu oczywiście czynić to może i będzie portjer hotelowy, dozorca domu — krewniak, u którego się gości, nawet polsianiec.

Natomiast w ciągu ośmiu dni od chwili przybycia (ustawa np. angielska i niemiecka przewidują tu tylko 24 godziny) należy, osobście już tym razem, zarejestrować się w starostwie lub komisariacie rządu.

Dowód osobisty, wydany przez władze swego kraju winien mieć każdy cudzoziemiec, który ukończył lat 16. I tu więc żadnych utrudnień przykrych i niesprawiedliwych dopatrzeć się nie można — zwykle formalności policyjne — nieuniknione w każdym państwie.

Rzecz prosta, że państwo musi zastrzec sobie prawo pozbywania się nieproszonych i niewygodnych gości — musi prawodawstwo przewidzieć, że znajdują się na jego terytorjum uciążliwi dla cudzoziemcy.

Dekret nasz przewiduje, że cudzoziemców wysiedlać można, jeżeli nie stosują się do przepisów tego właśnie rozporządzenia lub jeżeli „pobyt ich staje się uciążliwy dla Rzeczypospolitej ze względu na dobro państwa, a zwłaszcza — bezpieczeństwo lub porządek publiczny”.

O wysiedleniu cudzoziemca nieosiadłego i nawet w razie jego oporu o przy musowem odstąpieniu go do granicy — decyduje starosta, względnie komisarz rządu.

Jeżeli zaś chodzi o cudzoziemca osiadłego, to decyzja przysługuje wojewodzie — przytem jednak — przepis naprawdę będący nowoczesnej myśli prawniczej chlubną zdobyczą — jeżeli cudzoziemiec osiadły odwoła się od decyzji wojewody do ministra spraw wewnętrznych, to wysiedlenie jego zostaje wstrzymane aż do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sprawy.

Postanowieniami o karach w razie przekroczenia przepisów dekretu oraz — oczywiście — wyłączeniem z podziału jego przepisów członków poselstw i konsulatów zagranicznych, którzy jako eksterytorjalni stanowią oddzielną kategorię cudzoziemców, kończy się ta nowa — tym razem rzeczywiście celowa — zdobycz prawa polskiego.

Najnowszy dowcip magistratu**Za reprezentację otrzymuje się... remunerację.**

W sprawie zarzutów, stawianych przez „Komisję pięciu” co do renumeracji i godzin nadliczbowych urzędników miejskich, magistrat komunikuje, co następuje:

Remuneracje przyznane zostały jedynie tym urzędnikom wyższym, których stanowisko i zakres działalności są tego rodzaju, iż poza godzinami służbowymi zająć się czy to funkcjami reprezentacyjnymi, czy też udziałem w rozmaitych posiedzeniach, komisjach, konferencjach i t. p.

Co się tyczy zajęć w godzinach nadliczbowych innych urzędników, to, w razie zajęcia ich w godzinach poza służbowych, otrzymują oni każdorazowo odpowiednie wynagrodzenie.

Romuald Gierasieński
przyjeżdża do Łodzi!

Z drugiego piętra na bruk

wyskoczyła zrozpaczona, opuszczona Anka.

Nie mogła znieść zdrady ukochanego męża.

Wczoraj o godzinie 5-ej popołudniu północna dzielnica naszego miasta została zelektryzowana wstrząsającą wieścią o samobójstwie młodej, 22-letniej kobiety, zamieszkałej przy ul. Rybnej 1.

Młodociana samobójczyni, Anastazja Mąka najpierw wypila fiaszeczke jodyny, potem wyskoczyła z okna

drugiego piętra na podwórze. Anka była ciotką bogatej chłopskiej rodziny, zamieszkałej w jednej z większych wiosek pod Skierniewicami. Młoda, powabna dziewczyna nieprzeciętną urodą zjednała sobie serce wszystkich okolicznych synów bogatych gospodarzy wiejskich, lecz żaden z nich nie przyjął jej do gustu.

Pewnego dnia, będąc na odpuszcie w Skierniewicach poznała niejakiego Jana Brodzkiego, młodego parobczaka, pochodzącego z Łodzi, który wpadł dziewczynie w oko i w którym wkrótce zakochała się po uszy.

Młody, zaledwie 18-letni chłopiec nie traktował uczuć dziewczyny na serio, nie chcąc jednak zerwać z nią stosunków, przyrzekał, że

zabierze ją do Łodzi, gdzie wezmą ślub i rozpoczną nowe, szczęśliwe życie.

Anka wierzyła mu i nie bacząc na przestrogi rodziców, odradzających córce dalszego podtrzymywania znajomości z biednym parobczakiem, spotykała się z nim nadal, wykradając się często pokryjomu do Skierniewic.

Po upływie kilku miesięcy Brodzki znikł nagle

i niewiadomo było dokąd wyjechał.

Anka wzbraniała się udzielenia wszelkich wyjaśnień.

Ale wkrótce tajemnica nagłego zniknięcia parobka wyszła na jaw. Okazało się bowiem, że

młoda dziewczyna była w ciąży. Po przyjeździe na świat dziecka, rodzice dziewczyny wszczęli poszukiwania w celu odnalezienia jego ojca.

Poszukiwania ich zostały wkrótce uwiecznione pomyślnym skutkiem. Brodzkiego odnaleziono w jego mieszkaniu kawalerskim w Łodzi przy ul. Rybnej 1.

Ojciec zaproponował mu większą sumę gotówki, ażeby zgodził się poślubić jego córkę.

Brodzki bez namysłu

przyjął propozycję i sprowadził Ankę wraz z dzieckiem do Łodzi, do swego mieszkania.

I od tej chwili rozpoczął się prawdziwy dramat.

Brodzki za otrzymane pieniądze hulał po całych dniach i nocach, zapominając o żonie i swem dziecku, które cierpiały głód i nudzę.

Nie pomogły prośby Anki, ani płacz chorego dziecka, zwyrodniały małżonek wracając codziennie w stanie nietrzeźwym do domu, bił ją jeszcze na dodatek, a gdy skarżyła się na niedostatek w domu, radził jej, by

poszła na ulicę.

Ale i tego było mu mało. Po kilku dniach Brodzki wysłał swą żonę do rodziców na wieś z żądaniem wydania większej sumy pieniędzy.

Ojciec nie chciał jednak o tem słyszeć i odmówił córce wydania pieniędzy. Zrozpaczona dziewczyna zdobyła się na ostateczny krok i

skradła ojcu z szuflady 700 złotych, z którymi uciekła do Łodzi i oddała mężowi.

Brodzki, otrzymawszy pieniądze oznajmił w sposób cyniczny swej żonie, że pobyt jego w Łodzi już jest zbyt ciężki, wobec czego

opuszcza ją na zawsze.

Anka wpadła w rozpacz. Padając do nóg męża, poczęła go błagać ze łzami w oczach, ażeby jej nie opuszczał, gdyż popełni samobójstwo.

Brodzki był jednak nieubłagany i wyrwawszy się z jej objęć, uciekł z mieszkania.

Nie namyślając się długo, Anka ucałowała swe dziecię, ubrała je ciepło i wyniosła na kurytarz, zamykając drzwi na klucz.

Następnie wypila fiaszeczke jodyny. Gdy bóle stawały się coraz większe, a rozpaczliwe jęki nie sprowadziły nikogo z sąsiadów, nieszczęśliwa kobieta resztkami sił dotarła do okna i

rzuciła się z drugiego piętra na bruk.

Dopiero teraz wszyscy sąsiedzi zbiegli się na miejsce nieszczęśliwego wypadku.

Zawezwano pogotowie, które odwiozło Ankę w stanie niebezpiecznym do szpitala.

Dzieckiem zaopiekowali się sąsiedzi.

— ab —

Aptekarze chcą mieć monopol na sprzedaż gotowych preparatów i specyfików.

Zrujnuje to właściciele składów aptecznych i pozbawi skarb 10 milionów zł. podatku.

Od pewnego czasu toczy się zawzięta walka konkurencyjna między aptekarzami a właścicielami składów aptecznych. Ponieważ obie strony reprezentują instytucje, od których zależy zdrowie szerokich mas społecznych, sprawa ta powinna więc znaleźć bezstronne oświetlenie.

Kościami niezgody między aptekarzami a drogistami jest t. zw. monopol apteczny, polegający na przywileju właścicieli aptek, uprawnionych jedynie do sprzedaży wszelkich środków, wchodzących w zakres lecznictwa.

Przywilej ten datuje się z dawnych czasów, gdy

aptekarz był jednocześnie wytwórcą różnego rodzaju specyfików i wszelkich sprzedawanych przez siebie środków leczniczych.

Musiał on wówczas posiadać odpowiednie przygotowania techniczne, własne laboratorium i urządzenia farmakologiczne.

Z biegiem czasu na rynku farmaceutycznym zaczęły się pojawiać tak zw. specyfiki, czyli

lekarstwa wyrabiane sposobem fabrycznym

masowo i zawierające sposób użycia oraz właściwości lecznicze.

Ta właśnie ewolucja w aptekarstwie zachwiała monopolem aptecznym.

Z chwilą, gdy aptekarz przestał być wytwórcą środków leczniczych, ustępując miejsca fabrykantom, produkującym masowo specyfiki, pojawiła się cała rzesza pośredników, którzy poczęli sprzedawać środki lecznicze w składach aptecznych.

Aptekarze stanęli wówczas w obronie swych interesów, żądając utrzymania w mocy przywileju wyłącznej sprzedaży środków leczniczych dla siebie.

Usiłowania jednak aptekarzy w czasach zaborczych nie odniosły skutku i składki apteczne nadal sprzedawały fabrycznie wyrabiane lekarstwa.

Po wskrzeszeniu niepodległości właściciele aptek rozpoczęli gwałtownie umacniać swój nadwyrężony monopol, co im się też w zupełności udaje.

Przeforsowany został mianowicie projekt przyszej ustawy aptekarskiej, którego zasady oparte są na ustawie austriackiej, głoszącej, że handel towarami aptecznymi i lekarstwami może być dozwolony

tylko aptekarzom w aptekach.

Nieporozumienie polega więc na tem, że przywilej aptekarski miał rację bytu wówczas, gdy aptekarz był jednocześnie wytwórcą lekarstw i musiał mieć w tym celu odpowiednie przygotowanie, obecnie zaś, gdy znaczna część lekarstw przybywa na rynek w gotowym stanie, czynność składów aptecznych ograniczałaby się wyłącznie do pośrednictwa między konsumentami a wytwórcami lekarstw.

Zbyteczności monopolu aptecznego dowodzi jeszcze fakt, że państwa zachodnio-europejskie, gdzie stan zdrowotności przedstawia się bądź-co-bądź lepiej niż u nas, ograniczeń podobnych nie znają zupełnie.

Wystarczy tylko raz jeszcze zaznaczyć, że drogiści sami przecież lekarstw nie wyrabiają, cała więc ich czynność ogranicza się do zwykłej sprzedaży specyfików, wymagającej więcej zmysłu ku-

pieckiego, niż specjalnego wykształcenia.

Oto tło wynikłego obecnie konfliktu między aptekarzami a drogistami, którzy uważając monopol aptek za przybytek i widząc w dążeniach właścicieli aptek zamach na swą egzystencję, rozpoczęli kontrakcję, usiłując utrzymać się przy sprzedaży masowo wyrabianych specyfików, niewymagających specjalnych recept.

Wystąpienie swoje do odnośnych władz przeciw dążeniom właścicieli aptek drogiści motywują tem, że rozporządzenie o obrocie t. zw. specyfikami, sprzeczne jest z interesami

2000 składów aptecznych, a również z interesami skarbu państwa i społeczeństwa.

Większość drogerji wykupuje świadczenia przemysłowe 2 kategorii i wpłaca 10 milionów podatków rocznie, czego nie będą mogli płacić, gdy odjęta im zostanie sprzedaż specyfików.

Szerokie masy ludności przez zmonopolizowanie tych artykułów w aptekach i wykluczenie konkurencji cen będą musiały płacić ceny jedynie przez monopolistów postawione. Podkopanie składów aptecznych pozbawi pracy i chleba 5000 wykwalifikowanych pracowników.

Ponieważ mimo memorjałów dro-

gistów w dniu 30 czerwca r. b. zostało podpisane rozporządzenie min. spr. wew. o wyrobie i obrocie specyfików farmaceutycznych, uszczuplające dotychczasowe uprawnienia składów aptecznych i podkopuje ich egzystencję rada drogistowska na walnym zebraniu drogistów całej Rzeczypospolitej w dn. 15 b. m. uchwalila zaprotestować przeciwko rozporządzeniu min. spr. wewn. z dn. 30-go czerwca r. b. t. j. przeciwko

niedopuszczeniu delegacji rady do p. ministra spraw wewnętrznych o co rada zabiega bezskutecznie od 2-ich miesięcy, zaprotestować przeciwko projektowanej ustawie aptekarskiej, głównie przeciw par. 4 i 5, żądać nowelizacji ustawy dla drogistów przystosowanej do wymogów życia współczesnego, prosić o wyeliminowanie zawodu drogistowskiego z pod ingerencji gen. dyr. służby zdrowia i wcielenie go do min. przem. i handlu, jako specjalnej gałęzi kupiectwa, oraz utworzenie referatu drogistowskiego przy min. przem. i handlu.

Tak się przedstawia walka konkurencyjna między drogistami a aptekarzami w chwili obecnej

Jaki będzie jej koniec — zależy to od przyszłych uchwał rządowych, które przypuszczalnie uchronią od ruiny tak poważną gałąź handlu, jaką stanowią składki apteczne.

Ego.

Ego.

Tylko adwokat może podpisać skargę do Najwyższego Trybunału Administracyjnego

Do najwyższego trybunału administracyjnego skargę może wnieść każdy, kto twierdzi, że naruszono jego prawa lub go obciążono obowiązkiem bez podstawy prawnej.

Skargi wnosi się bezpośrednio do trybunału w terminie dwumiesięcznym, licząc od dnia doręczenia zaskarżonego zarządzenia lub orzeczenia skarżącemu:

Wnieciona skarga musi zawierać następujące dane:

1) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania skarżącego i pełnomocnika;

2) oznaczenie zaskarżonego orzeczenia lub zarządzenia z podaniem dnia doręczenia tegoż;

3) dokładne oznaczenie powodów zaskarżenia.

Skarga musi być podpisana przez adwokata, zatem kto nie ma wykształcenia prawniczego nie może wnieść skargi bezpośrednio, tylko za pośrednictwem adwokata.

Ponadto do skargi dołączyć się musi pełnomocnictwo dla adwokata względnie świadectwo stwierdzające wyższe wykształcenie prawnicze skarżącego, od pisy skarg wraz z załącznikami w tylu egzemplarzach ile jest stron pozwanych i przypozywanych, ponadto dołączyć opłatę w kwocie 30 zł. w znaczkach stemplowych względnie kwit kasy skarbowej

na dowód uiszczenia opłaty w gotówce.

Skargi nie odpowiadające tym wymagom trybunał pozostawia bez rozpatrzenia.

Wnieciona skarga nie wstrzymuje wykonania zaskarżonego zarządzenia lub orzeczenia i może być wstrzymaną na prośbę skarżącego tylko o tyle, o ile względy publiczne nie stoją na przeszkodzie, a skarżący mógłby w razie wykonania ponieść szkodę.

Prośby tego rodzaju, należy wnieść do władz administracyjnych.

Rozstrzygnięcie sprawy następuje po przeprowadzonej rozprawie, na podstawie stanu faktycznego, jaki okazuje się z aktów, któremi rozporządzała ostatnia instancja administracyjna.

W razie oddalenia skargi trybunał może podwyższyć opłatę do kwoty 300 złotych, płatną w terminie 14 dni.

Skarga może być umorzona w razie cofnięcia skargi przez skarżącego z tem, że sprawa raz umorzona nie może być więcej przez trybunał rozpatrywana.

Podania, wnoszone do trybunału podlegają opłacie stemplowej z wyjątkiem skargi, jej odpisów i jej uzupełnień lub podań dotyczących cofnięcia skargi i o przyznanie prawa ubogim.

Darowanie skutków niedotrzymania terminu do wnieścia skargi jest niedopuszczalne. (o)

Nie piszemy już listów.

Martwa maszyna wystukuje chłodne myśli nasze. Boimy się śmieszności i dlatego unikamy serdecznych wynurzeń... i pióra.

Już dawno minęły czasy pisywania listów. Obecnie piszemy najwyższej pocztówki i wysyłamy depecze, zaś listy piszemy lub dyktujemy, tylko w sprawach interesu (dotyczy to czasem, również listów miłosnych).

Nawet najwybitniejsi ludzie nie piszą dziś listów prywatnych, i doprawdy niewiadomo, co to będzie wówczas, gdy obecnie żyjący geniusze umrą.

O ile kiedyś umierał jakiś poeta, po którym nic nie zostało, krewni ogłaszali drukiem jego listy. To skończyło się już raz na zawsze.

Nigdy się nie dowiemy, dlaczego np. sławny tenor Lehman rozwiódł się ze swoją żoną, bowiem nie miał on czasu na pisanie listów.

Lecz gdyśmy byli młodzi, było całkiem inaczej. Wówczas wiedzieliśmy do czego nam jest potrzebny przyjaciel — mianowicie aby w dwunastostronicowym liście do niego wypowiedzieć się z grzecznością nas „weltschmercu”.

O ile zaś mieliśmy przyjaciółkę, to nie po to, aby tańczyć z nią schimmy, lecz — rozstrzygnąć zagadnienie idealnej miłości na osiemnastu stroniczkach małego formatu.

Były to piękne czasy bez maszyn do pisania, gdy — o ile już nie ludzie, to ich pismo, miało jakiś charakter.

Im ktoś był genialniejszy, tem bardziej nieczytelne były jego wiersze, którymi zdobywał sobie nieśmiertelność.

Dziś radykalny rewolucjonista układa manifesty, „do ludzkości”, i każe je

pisać na pierwszorzędnej maszynie.

Od czasu rozwoju maszyny do pisania nie tylko nasze pismo, ale i styl — utracił charakter.

Piszemy dziś krócej, bardziej rzeczowo i może również dowcipniej, niż kiedyś, lecz od czasu, gdy nie używamy pióra, przestaliśmy używać naszej krwi serdecznej.

A przecież naszą czerwoną krwią serdeczną — pisze się tak pięknie!

Gdy przedtem braliśmy pióro i maczaliśmy je w dużym kałamarzu, który był naszym sercem, — wdychał biały papier, — na który rzucaliśmy nasze myśli, — albo z bólu, albo ze szczęścia, któremi było przepełnione nasze serce.

Dziś nie chcemy pisać krwią serdeczną, ponieważ boimy się śmieszności, dlatego posługujemy się zimno i sceptycznie uśmiechając się maszyną do pisania.

Czy jednak nie utraciliśmy naszych wartości indywidualnych? Czy nie piszemy obecnie wszyscy jeden, jak drugi, tak jak wszystkie maszyny piszą jednako?

Naturalnie, minął już czas, kiedy otrzymywaliśmy listy, ponieważ listów te raz już nikt nie pisze. Ewentualnie listy dyktujemy, stenografuje je nasza sekretarka i potem przepisuje je na maszynie, my zaś podpisujemy je, a adresat wcale nie ma zamiaru związywać listów jedwabną wstążeczką i chować je w szkatułce, tylko wrzuca je do skorowidza i po kilku latach zamieniają się one na makulaturę; ta zaś wędruje znów do fabryk papieru...

H. W.

Łódź — Kraków Bezpośrednie połączenie telefoniczne.

W planach prac inwestycyjnych w okręgu łódzkim leży również wydatna rozbudowa linii kolejowych i telefonicznych.

W pierwszym rzędzie dotyczyć to będzie Łodzi, która uzyskać ma szereg dogodnych połączeń kolejowych z większymi ośrodkami przemysłowo-handlowymi.

Jednocześnie otrzyma Łódź bezpośrednie połączenie telefoniczne z Krakowem a przez to z całą polacją Zagłębi węglowych i naftowych w kraju.

Podjęcie prac nad uruchomieniem linii telefonicznych Łódź-Kraków, nastąpić ma w najbliższym czasie, ponieważ energiczną interwencję w tej sprawie podjął wojewoda krakowski p. L. Darowski na skutek czynionych mu przez przedstawicieli kupiectwa krakowskiego przedłożeń i starań. (e)

Romuald Gierasieński
przyjeżdża do Łodzi!

Szkarlatyny niema. Ilość zachorowań jest mniejsza, niż w roku ub.

W związku z panującą obecnie nągminnie epidemją szkarlatyny w Warszawie o bardzo wysokim natężeniu, wydział zdrowotności publ. komunikuje że w Łodzi ilość zachorowań na plonicę jest stosunkowo nieznaczna, a nawet mniejsza, niż w obecnej porze roku ubiegłego.

Mianowicie w pierwszych 7 mies. r. b. zanotowano ogółem 172 wypadki plonicy, podczas gdy w tym samym czasookresie r. ub. liczba ta wynosiła 315 wypadków.

Również i miesiąc sierpień nie wykazuje pod tym względem pogorszenia w porównaniu do tegoż miesiąca roku ubiegłego.

Najbliższy szlagier filmowy „MACOCHA”

CASINO

Dzisiaj powtórzenie premiery!
NAJWIĘKSZA SENSACJA ŁODZI!!!

CASINO

MAREK WINDHEIM Eugenjusz KOSZUTSKI

Znakomity piosenkarz, ulubieniec Łodzi, artysta teatru „Perskie Oko” w Warszawie.

Baletmistrz teatru „Perskie Oko” w Warszawie

— i 4-ry —
WYKONAJĄ:

KOSZUTSKI - GIRLS

— i 4-ry —
WYKONAJĄ:1) CYRK (Tresura) Eug. Koszutski i Koszutski-Girls. 2) Pan jest bezczelny. Odwróć się... Marek Windheim
3) HARLEY MY BOY Eug. Koszutski i Koszutski-Girls 4) HOPAK Koszutski-Girls.

PONADTO!

Fascynujący dramat z życia arystokracji

PONADTO!

„Miłość, która umrzeć musi”

z kuszącą i
przewrotną

Lucy Doraine

w roli
głównej

Wspaniałe zdjęcia Wenecji, Rzymu i San-Remo.

Obraz produkcji 1925-26 wytw. „UFA”

Początek o godz. 4.30.

— Sala mechanicznie wentylowana i chłodzona.

Orkiestra symfoniczna pod dyr. p. L. KANTORA.

Od godz. 4.30 do 6-ej na seans kinematograficzny wszystkie miejsca 1 ZŁOTY

120 tysięcy chorych korzystało z pomocy lekarskiej w ciągu miesiąca

W przeciągu miesiąca lipca w siedmiu lecznicach, ambulatorium i przed komisją lekarską kasy chorych w Łodzi, stanęło ogółem 119.898 osób.

Z tej liczby największą ilość porad przypada na lecznicę I — 22.989, najmniej zaś na VI — 2236.

Niepomyślnym objawem jest znaczny stosunkowo odsetek chorych wenerycznych, bo na ogólną liczbę 88.761 porad aż 11.443, a więc około 12 proc., podczas, gdy chorych wewnętrznie było w przeciągu tego miesiąca 28.940.

W sześciu lecznicach oraz ambulatorium kasy udzielono również pomocy 637 położnicom, pomoc dentyściana działała w 18185 wypadkach, a pomoc felerzyczna w 12135. (e)

Zaledwie 50 osób pobiera w Aleksandrowie zapomogi.

Poprawa sytuacji w przemyśle włókienniczym objęła również szereg mniejszych i większych ośrodków na prowincji. Do takich miejscowości należy Aleksandrow, gdzie większość zakładów pracuje przez 5—6 dni w tygodniu.

Zwiększyła się również liczba osób, zatrudnionych przy robotach inwestycyjnych, tak, iż w przemyśle włókienniczym objętych jest bezrobociem 60 osób, w przemyśle metalowym — 2 osoby, a robotników niewykwalifikowanych — 11.

Obecnie pobiera 15 osób zasiłki z funduszu bezrobocia, a z państwowej akcji pomocy doraźnej, korzysta zaledwie 50 osób, w czym 29 mężczyzn i 21 kobiet. Ta sama liczba pobierać będzie również i we wrześniu zapomogi. (e)

W ciągu 3-ech dni winien każdy pracodawca zawiadomić o nowoprzyjętym robotniku.

Dążąc do przeprowadzenia jaknajściślejszej kontroli bezrobotnych pobierających zasiłki, państwowy urząd pośrednictwa pracy w Łodzi rozpoczął składać wnioski karne na tych pracodawców, którzy albo wcale, albo z opóźnieniem zawiadamiają urząd o przyjętych do pracy robotnikach.

Zarządzenie ministra pracy i opieki społecznej z dnia 15 maja 1925 r. (Monitor Polski nr. 128) nakłada na pracodawców obowiązek zawiadamiania o każdym nowoprzyjętym robotniku w ciągu trzech dni.

Ponieważ cały szereg pracodawców obowiązku tego nie wypełnił, w drodze administracyjnej będą karani na podstawie art. 34 ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia grzywną w wysokości od 10 do 100 złotych,

Reorganizacja szkolnictwa zależy od możliwości finansowych miasta.

Zbliżający się rok szkolny spowodował poczynienie pewnych zmian reorganizacyjnych w subtelnej i skomplikowanej machinie łódzkiego szkolnictwa powszechnego.

Wnioski w tej sprawie tak doniosłej dla rozwoju szkolnictwa powszechnego oparte są na następujących zasadach.

W klasach poszczególnych umieszczone będą, w miarę możliwości, nie więcej niż trzy kolejne roczniki, co będzie pożądanym ze względów pedagogicznych i higienicznych.

Niezbędne się stanie otwarcie specjalnych oddziałów dla dzieci opóźnio-

nych w nauce. W celu podjęcia racjonalnej walki z analfabetyzmem na terenie Łodzi, istnieje projekt otwarcia dostatecznej ilości szkół wieczorowych dla młodzieży w wieku pozaszkolnym (dla analfabetów i półanalfabetów).

Wreszcie w miarę możliwości również kasowana będzie nauka popołudniowa w lokalach szarych, lub pozabawionym oświetlenia elektrycznego. Realizacja tych projektów reform doniosłych w szkolnictwie powszechnym, uzależniona będzie od możliwości finansowych miasta. (e)

Strejk pończoszników trwa.

Konferencja nie dała rezultatu.

Onegdaj odbyła się jeszcze jedna konferencja celem zlikwidowania strejku w przemyśle pończoszniczym.

Przedstawiciele przemysłowców oświadczyli, że ponieważ wielu z nich bawi na wsi, mogą omówić jedynie sprawę t. zw. kotoniarzy.

Przedstawiciel robotników p. Danielewicz oznajmił, że nie może pertraktować jedynie w sprawie pewnej kategorii robotników, a jedynie co do wszystkich robotników przemysłu pończoszniczego.

Ponieważ przedstawiciele fabrykantów nie mieli na to pełnomocnictwa, konferencja została przerwana i strejk trwa nadal. (b)

Wybory zostały zatwierdzone.

Aleksandrow wreszcie odetchnie.

Jak wiadomo, w miesiącu maju r. b. przeprowadzone zostały wybory do rady miejskiej w Aleksandrowie, co do których grupa radnych wniosła sprzeciw do wydziału powiatowego, żądając unieważnienia wyborów, gdyż za 10 głosujących oddały głosy inne osoby.

Gdy wydział powiatowy nie uwzględnił sprzeciwu, wspomniana grupa od tej decyzji wniosła odwołanie do urzędu wojewódzkiego.

Jak się dowiadujemy, urząd wojewódzki odwołał to pozostawił bez skutku, wobec czego w najbliższym czasie rada miasta Aleksandrowa będzie mogła przystąpić do ukonstytuowania się.

Powyższa decyzja urzędu wojewódzkiego posiada bardzo wielkie znaczenie dla samorządu m. Aleksandrowa, gdyż wobec niefunkcjonowania rady miejskiej, nie mogły być dotąd przyznane kredyty rządowe na uruchomienie robót publicznych. (P)

Giełdy zagraniczne.

Londyn, 23 sierpnia.

Nowy Jork 4.85 5/8
Francja 172.25
Belgia 179
Holandia 12.12 3/4
Włochy 150.25
Niemcy 20.41
Szwajcaria 25.15 1/4
Praga 164
Wiedeń 34.43
Warszawa 44.50

NOTOWANIA ZŁOTEGO POLSKIEGO

23 sierpnia.

Londyn za 1 funt szt. 44.50. Za 100 złotych: Zurych 58, Berlin 46.36—46.84,

wypłaty na Warszawę 46.30—46.54, Katowice 46.23—46.47, Poznań 46.29—46.53, Gdańsk 56.83—56.97, wypłaty na Warszawę 56.70—56.85, Wiedeń: czeki 78.25—78.75, banknoty 78.20—79.20, Praga 374.50

GIEŁDA GDAŃSKA.

Gdańsk, 23 sierpnia.

100 zł. polskich 56.83—56.97, czek na Londyn 24.95, telegraficzne wypłaty: na Londyn 24.95 i pół, Berlin 122.127—122.433, Nowy Jork 5.1140—5.1270, Warszawę 56.70—56.85.

Przesadzone wiadomości o wielkich bankructwach w Rumunii.

Wczoraj przybył do Łodzi szereg przedstawicieli wielkich hurtowni włókienniczych w Galacu, Jassach i Bukareszcie w celu dokonania poważniejszych transakcji na łódzkie towary zimowe. Okazuje się bowiem, że alarmujące informacje o rzekomych wielkich upadłościach i bankructwach firm włókienniczych Rumunii oraz o przerwaniu z tego powodu wszelkich transakcji przez hurtownie łódzkie — są co najwyżej mocno przesadzone i nie odpowiadają istotnemu stanowi rzeczy.

Na rynku rumuńskim panuje wprawdzie kryzys gospodarczy, spowodowany całym szeregiem czynników, mimo to jednak nie może być mowy o masowych bankructwach wielkich i solidnych firm włókienniczych.

Mogły to być li tylko sporadyczne wypadki, tak jak to ma miejsce we wszystkich krajach, dotkniętych powojennym kryzysem gospodarczym.

Co usłyszymy przez radio dziś, we wtorek, d. 24 sierpnia?

Warszawa (480 m.) godzina 15.00—17.00 komunikat gospodarczy; godz. 17.00—17.25 odczyt Inż. Porębskiego o charakterze polskim; godz. 17.30—18.30 Jazz Band; godz. 18.30—18.55 odczyt p. Mieskiego o polskiej filozofii narodowej; godz. 19.00—19.25 odczyt p. Pajora z cyklu „Historiozofia Polska”; godz. 19.25—19.35 „Rozmaitości”; godz. 20.00—20.15 komunikat rolniczy; godz. 20.30—22.00 koncert: Część I: 1) Mozart: Uwertura do op. „Urowadzenie z Seraju” i 2) Haydn: Symfonia nr. 16 — wyk. orkiestra Filharmonii. Część II: 1) Bach: koncert skrzypcowy E-dur, wyk. p. Goldberg; 2) Haendel: Concerto grosso — ork.

PROGRAM KONCERTÓW ZAGRANICZNYCH.
Berlin (505 m.) godz. 17.00—18.30 koncert orkiestry symfonicznej; godz. 20.30—muzyka operetkowa.

Budapeszt (560 m.) godz. 17.30 i 20.00 koncertu.

TEATR, MUZYKA I SZTUKA

TEATR MIEJSKI.

W sobotę nadchodząca Teatr Miejski przy ul. Cegielnianej otwiera swoje podwoje na sezon zimowy przemila, arcywesołą krotoczwila amerykańską A. Hopwood'a „Nasza Zonusia”.

ZE ZWIĄZKU STENOGRAFÓW

Jak się dowiadujemy, wznawia łódzki związek stenografów w dniach najbliższych swą działalność i rozpoczyna wykłady stenografii polskiej wzorem lat ubiegłych. Wobec wielkiego zainteresowania się przedmiotem tym szerszych warstw społeczeństwa, zostanie stworzonych kilka grup, przyczem opłatę za naukę ustalono minimalną.

Bez demagogii i sentymentu traktować winniśmy sprawę wychodźstwa polskiego

W ubiegłym tygodniu z inicjatywy pa na premiera Bartla odbyła się w Warszawie konferencja, której przedmiotem obrad była sprawa zainicjowania trwałej celowej polityki emigracyjnej.

Konferencja — jak wyjaśnił prasie jeden z jej uczestników — stwierdziła szereg zaniedbań poprzednich rządów w dziedzinie wywozu polskiej siły roboczej zagranicę.

Podniesiono na konferencji całkiem słusznie, iż w momencie kiedy zdecydowano się na konwencję emigracyjną z Francją, było już tam 100,000 polskich robotników; przez szereg lat oficjalnie ignorowano fakt przesiedlenia się przez zieloną granicę 100,000 robotników do Niemiec; zaniedbano wyzyskać nadwyróżnione oferty emigracyjne do Brazylii i do Peru, krajów o wielkiej chłonności siły ludzkiej.

Z okazji odbytej konferencji stwierdzić wypada, iż sprawa racjonalnego wychodźstwa stoi dotąd w Polsce na całkiem fałszywej platformie, zwłaszcza w opinii publicznej.

Jest ona niedoceniana, mimo, iż posiada niebywale ważne znaczenie dla naszej przyszłości ekonomicznej.

Pod wpływem demagogicznej agitacji traktuje szersza opinja zagadnienie wychodźstwa z leżką w oku, z nadmiernym sentymentalizmem, godnym innej a lepszej sprawy.

Twierdzi się więc popularnie, że robotnik polski powinien pracować przy polskim warsztacie w Polsce, że nie wolno nam zaprzedać robotnika w obcą niewolę itp.

Tymczasem realny pogląd na sprawę każe nam widzieć w Polsce kraj predystynowany na eksportera siły roboczej, przynajmniej na ładnych jeszcze lat kilka.

Bez przesady twierdzić można, iż od racjonalizacji wychodźstwa zależy w wielkim stopniu nasz dobrobyt.

Bezpośrednio przed wojną siły gospodarcze obszarów polskich rozwijały się w pośpiesznym tempie. Odbywał się przyspieszony proces narastania kapitałów, które mogłyby zaabsorbować siłę roboczą. Wszakże przyrost kapitału absorbował nie wiele ponad połowę rocznego przyrostu ludności; reszta, jakieś dwieście tys. ludzi zmuszona była szukać chleba na obczyźnie, w państwach, które jak np. Stany niesłusznie zamknięte są dzisiaj dla naszej emigracji.

Przez czas wojny ilość kapitałów, zdolnych do absorpcji pracy ludzkiej, wy-

datnie na ziemiach polskich zmalała. Również bezsprzecznie opadło tempo przyrostu kapitałów. Natomiast tempo przyrostu naturalnego ludzi w Polsce i nadal jest bardzo intensywne.

Ta właśnie dysharmonja pomiędzy przyrostem ludności, a przyrostem mogących ją zatrudnić kapitałów sprawia, iż kwestja dobrego ulokowania nadwyżki ludzi za granicami państwa nabrała pierwszorzędnej znaczenia.

Zwłaszcza doniosłą stała się ona dla miast polskich.

Zaludnienie miast robotnikami nie tylko nie opadało po zakończeniu wojny, ale przeciwnie wzrosło. Okres inflacji stworzył miraż zatrudnienia w przemyśle dla wielkich mas. Wielkie też masy przesiedliły się wskutek tego ze wsi do miasta. Atoli upadek konjunktury nie łatwo skłania do powrotu na wieś.

Chłop zachęcony do miasta wyższą jego cywilizacją, lepszym trybem życia,

nie jest skłonny wracać na rolę. Stąd powstał dla miast polskich, również i np. dla naszej Łodzi, zbędny balast ludzi dla których niema widoków zatrudnienia.

Z przedstawionych wywodów widoczny jest jak bardzo powinno nam zależeć na wywozie robotnika zarówno rolnego jak przemysłowego.

W takim stanie rzeczy na rządzie ciąży wielki obowiązek zintensyfikowania i najlepszego zorganizowania wychodźstwa.

Obowiązek ten obejmuje wynalezienie terenów trwałej emigracji, otoczenie emigranta należytą opieką, wykorzystanie emigracji dla gospodarczego rozwoju Polski. Przedewszystkiem wszakże obowiązek ten obejmuje uświadomienie opinii o naszym interesie emigracyjnym, rozpowszechnienie i ugruntowanie poglądu, iż racjonalna emigracja jest narazie conditio sine qua równowagi sił ekonomicznych kraju. **A. Z.**

Zniesienie ograniczeń walutowych przyjęte zostało przez sfery gospodarcze z wielkim zadowoleniem.

Wprowadzenie nowych rozporządzeń, znoszących ograniczenia walutowe wewnątrz kraju — powitane zostało przez sfery gospodarcze Łodzi z zadowoleniem.

Według opinii tych sfer należało zniesić ograniczenia, wynikające z obrotu dewizami i walutami zagranicznymi już dość dawno, tembardziej, że miały one raczej ujemny wpływ na życie ekonomiczne kraju.

Zresztą przez pewien czas za rządów min. Grabskiego ta wolność walutowa istniała, poczem z niewiadomych przyczyn wprowadzono restrykcje i ograniczenia.

W pierwszym rzędzie posiada zniesienie ograniczeń dla Łodzi to doniosłe znaczenie, że wpłynie pośrednio na zwiększenie się obrotu. Wszystkie bowiem ukryte dotychczas waluty wypłyną, zasilając w ten sposób obieg.

Wprowadzenie obrotu ten zwiększy się w postaci walut, ale wobec stabilizacji

złotego nie wpływa to na istotę rzeczy. W ten sposób przemysł włókienniczy odzyskuje w pewnej mierze łatwość kredytową, co przyczynia się do ożywienia produkcji.

Nie można również pominąć faktu, iż ustanie okres nadmiernych zapotrzebowań walutowych, które przemysł musiał wysuwać w ciągłej obawie, iż nie uzyska w dostatecznej ilości niezbędnych dla utrzymania produkcji dewiz.

Należy też wspomnieć o zrealizowaniu, przynajmniej w pewnym zakresie, postulatu, wysuwanego od dłuższego czasu przez przemysł włókienniczy Łodzi. Chodzi tu o wprowadzenie przez Bank Polski terminowego handlu walutami, co uznane być musi za objaw ze wszelkich miar dodatni. Dowodzi to bowiem wzrostu zaufania przemysłu do instytucji emisyjnej i Banku Polskiego do sfery gospodarczych.

Ten wzrost zaufania przyczynić się może do całkowitej sanacji w przemyśle włókienniczym. (e)

Drożyzna wełny krajowej.

W ostatnich dniach na rynku surowców włókienniczych w Łodzi zaobserwować się dała znaczna wyżka cen wełny krajowej. Pud wełny tej, za który niedawno płacono 18 dolarów kosztuje obecnie już 25 dolarów. Wywołało to masowy import przez przemy-

słowców łódzkich wełny z zagranicy, ponieważ po tej wyżce różnica cen jest nieznaczna. Dla niektórych gatunków sukna wełna zagraniczna jest niezbędna, a lepszych gatunków nie można w Polsce otrzymać w dostatecznej ilości. (e)

Dolar w Łodzi.

W dniu wczorajszym na łódzkim rynku walutowym panowała dla dolara tendencja zniżkowa.

W godzinach porannych obracano dolarami po kursie 9,06 w płaceniu i 9,07 w żądaniu.

W ciągu dnia wskutek minimalnych obrotów i dużej ilości materiału, jaka się ukazała na rynku, kurs dolara uległ nieznacznej zniżce.

W godzinach wieczorowych obracano dolarami po kursie 9,05 w płaceniu i 9,05 i pół w żądaniu.

Bank Polski płacił w dalszym ciągu za dolary 8,98, za funty angielskie 44 złote.

Giełda urzędowa

GOTÓWKA.

Dolary 9.02 — 9.—

CZEKL.

Holandja 363.40

Londyn 44.10 — 44.—

N. York 9.06 — 9.04

Paryż 26.10

Praga 26.90 — 26.84

Szwajcaria 175.45 — 175.05

Wiedeń 128.—

Włochy 29.70

AKCJE.

Bank Polski 83 — 85 — 84.50

Bank Handlowy 4.50 — 4.60 — 4.50

Bank Zachodni 1.95

Bank Zarobkowy 6.75

Bank Dyskontowy 8 — 8.10

Bank Przem. Lwów 0.25 — 0.26

Bank Zjedn. Ziem Polskich 1.80

Cerata 0.45

Puls 4.—

Czersk 0.44 — 0.45

Gosławice 2.—

Węgiel 62.— 66.—

Nobel 2.80 — 2.75 — 2.80

Lilpop 0.97 — 1.—

Norblin 1.08 — 1.12 — 1.10

Starachowice 1.88 — 1.99 — 1.98

Zieleniewski 13.50 — 14.—

Zyrardów 12.50 — 14.50

Haberbusch 7.25 — 7.50

Siła i światło 28.— 30.—

Częstocice 1.32 — 1.40 — 1.38

Cukier 3.05 — 3.18 — 3.15

Wysoka 2.60 — 2.50

Nafta 0.35

Cegielski 18.—

Modrzejów 4.15 — 4.75

Ostrowieckie 7.— 7.20

Rudzki 1.33 — 1.40

Ursus 1.—

Zawiercie 14.25 — 14.50

Borkowski 0.80 — 0.89

Żegluga 0.22

Spirytus 2.—

Dyskonto prywatne.

Na prywatnym rynku dyskontowym obracano w dniu wczorajszym materiałem wekslowym w bardzo dużej ilości.

Znaczne obniżenie stopy procentowej na prywatnym rynku dyskontowym skłania posiadaczy większych portfeli do dyskonta prywatnego.

W dalszym ciągu za pierwszorzędny materiał wekslowy płacono 2—2 i pół procent miesięcznie, weksle średnie dyskontowano po stopie 3 do 3 i 1/4 procent miesięcznie.

ZAWIADOMIENIE.

Niniejszym mam zaszczyt zawiadomić Sz. Klientelę, iż **dzisiaj otwieram przy ul. Piotrkowskiej Nr. 45**

PIWIARNIĘ ZE SPRZEDAŻĄ RÓŻNYCH ZAKĄSEK I WĘDLIN KOSZERNYCH WŁASNEGO WYROBU.

Polecając się nadal łaskawym względem Sz. Klienteli pozostaje

Z poważaniem
D. DIAMENT.

Gimnazjum Humanistyczne im. ks. Ign. Skorupki

(T-wa „Oświata“ w Łodzi, ul. ks. Skorupki № 13, tel. 2-98)

Egzaminy wstępne do klas podwstępnej (B), wstępnej (C) i wyższych rozpoczną się dn. 30 sierpnia o godz. 9-ej rano.

Podania przyjmuje kancelaria szkolna codziennie (prócz niedziel) w godzinach od 10 do 1-ej.

Oplata szkolna w klasach wstępnych znacznie zredukowana. Lekcje w powyższych klasach będą się rozpoczynały o godz. 9-ej rano.

Początek lekcji we wszystkich klasach dnia 1 września o godz. 9-ej rano. Dawni uczniowie, pragnący nadal uczęszczać do Gimnazjum, winni przed tym terminem ponownie zapis.

Dyrektor (—) Wacław Davison.

Potrzebne są naciągaczki

do naciągania chustek.
Zgłosić się Piotrkowska 43.
I. Ringart i S-ka.

MASZYNA do SNUCIA (Zettelmaschine)

natichmiastr poszukiwana.

Zgłosić się telefonicznie za № 49-93.

Majster - postrzygacz (szermajster)

poszukiwany od zaraz.
Siła pierwszorzędna!

Oferty po adm. pod „Madras“.

Swiatowa Firma

wyrobów chemicznych, poszukuje

Zdolnego podróżującego

wprowadzonego w wojew. Lubelskim, Wieluńskim, Poleskim i Wołyńskim. Oferty z odpisami świadectw i podaniem referencji sub. „F. S. Gdańsk“ do administracji „Il. Republiki“.

Do Ameryki wyjeżdża

w celach handlowych na przeciąg jednego miesiąca, człowiek poważny i odpowiedzialny, który podejmuje się również **interwencji u krewnych i znanych** o udzielenie doraźnych **zapomóg rodzinom pozostałym w kraju.**

Wszystkich którzy mają kogokolwiek w Nowym Yorku lub Chicago, prosimy w **ich własnym interesie** zwrócić się **po informacje** w tej sprawie na adres: **M. Hoff, Katowice, ul. Stawowa 11. Znaczkę pocztową za 16 gr. na portu załączyć.**

Dziś i dni następne.

Ostatni tydzień atrakcji!
Od dziś 23 do wtorku 31 Sierpnia

Wspaniała Komedja w 7 wielkich aktach

„Ten, którego nikt nie zna“

(Cichy bohater)

Wytwórni „Paramount“

W rolach głównych

przepiękna **AGNES AYRES**

MAY ME AVOY

I WALLACE REID'A

Na scenie Występy słynne
go teatru artystycznego

Zielona Papuga

PROGRAM II 1) Percełanowe Figuryki. Francuska Legenda z czasów Marii Antoniny. Choreograficzno-muzyczny skecz Pergamenta wykon p. p. KIELCZEWSKA A DORMANOWNA i KARMIN.

2) Romans Japonki — muz. Leha'a (Panno Dekorative) wyk. Kielczewska, Antonow i Storozew.

3) Znakomity karykaturalny chór B-ci Zajcewych pod batutą Al. Gorjaezowa Satyry Szaszli a) rosyjsko francusko Barrowa, b) Staroswiecki Fotrot „Pompador” demonstracja Dyscypliny chóru. c) polka słowińska.

4) „LES ROSSINI” a) Walce Zantesie, b) tańce groteskowe, c) taniec rosyjski

uwaga: Passe partout i bilety ulgowe w poniedziałek 23 i wtorek 24 nie ważne ze względu na dużą frekwencję, a chcąc dać możność wszystkim obejrzenia wspaniałego programu dyrekcja zaprowadza od dziś 3 kompletne seanse z występami całego zespołu, 1-szy seans o 6-ej, 11-gi o 8-ej, ostatni o 10 Ceny miejsc i go seansu III m. Zł. I, II 1 50 I-sze miejsce 2,5.

Ratujcie zdrowie!

Najslawniejsze światowe powagi lekarskie stwierdziły, że 75% chorób powstaje z powodu obstrukcji Chory żołądek jest główną przyczyną powstania najrozmaitszych chorób, zanieczyszcza krew i tworzy złą przemianę materii

Słynne od 45 lat w całym świecie

ZIOŁA z GÓR HARCU D-ra LAUERA

jak to stwierdził prof. Berliński, uniwersytetu Dr. v. Leyden, Dr. Martin, Dr. Hochfloetter i wielu innych wybitnych lekarzy są idealnym środkiem dla uzdrowienia żołądka, usuwają obstrukcję (zatwardzenie) są niezastąpionym środkiem przeczyszczającym, ułatwiają funkcje organów trawienia, wzmacniają organizm i pobudzają apetyt.

Zioła z gór Harcu D-ra Lauera usuwają cierpienia wątroby, nerek, kamieni żółciowych, cierpienia hemoroidalne, reumatyzm i artretyzm, bóle głowy, wyrzuty i liszaje.

Zioła z gór Harcu D-ra Lauera zostały nagrodzone na wystawach lekarskich najwyższymi odznaczeniami i złotymi medalami w Bapenie, Berlinie, Wiedniu, Paryżu, Londynie i wielu innych miastach. Tyśiące podziękowań otrzymał Dr. Lauer od osób wyleczonych.

Cena pudełka zł. 1.50, podwójne pudełko zł. 2.50.

Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych.

uwaga: Wstrzeżać się bezwartościowych naśladowaictw. Reprezentant na Polskę: Józef Grossman, Warszawa, Chmielna 49.

MEBLE

pojedyncze oraz kompletne urządzenia poleca najtaniej i najdogodniej tylko znana solidna firma

I. M. TERKELTAUB
12 NARUTOWICZA 12
w podwórzu, tel. 34-18

Pokój do wynajęcia

z pełnym utrzymaniem przy inteligent. rodznie od zaraz.

Wiadomość: Zawadzka 15, m. 4, od 2—5.

Poszukuje się pokoju umeblowanego

z wejściem wprost z klatki schodowej nie przechodząc ani przez przedpokój, ani przez jakikolwiek inny pokój mieszkalny. Tylko oferty, złożone z opisem żądanego wejścia będą uwzględnione

Oferty sub. „W. B.” do administr. pisma 608-30

Dr. L. Szyfman
Piotrkowska № 88, tel. 6-72

powrócił. 3-4 pokoje

w przyzwoitym domu z wygodami

poszukiwane.

Centrum miasta. Oferty sub „Wygoda 10” do do „II. Republiki”.

Mieszkanie

4-pokojowe z wygodami poszukiwane

Oferty sub „B. W.”

Poszukuję mieszkania 4 pokoje

wszelkie wygody I piętro centrum. Zgłoszenia sub „D. L.” lub telefon 23-60.

Dr. med. Dr. med.

LUBICZ BRAUN

Cegielniana 43 Tel. 41-32. Choroby skórne, weneryczne, mocznicowe. Leczenie sztucznym słońcem wyznowem. Przyjmuje od g. 8 do 9 rano i od 5—8 pp.

Powrócił Przyjmuje od 9—11 i od 5—8.

HOTEL „Polonia-Palace” w Łodzi.

CENA JEDNOLITA zł. 5.— od osoby na dobę.

Dyrekcja **B-cia Dobrzyńscy**

Dr. med. **L. PIKIELNY**
Choroby nerek, pęcherza i dróg moczowych. Przyjm. od 9—10 i od 4—5.
NAWROT 8
Telefon 19-90.

BIEGUNKE
UPORCZYWE ROZWIĄZANIE KATAR KISZKI I ŻOŁĄDKA
LECZY SKUTECZNIE ROŚLINNY ŚRODEK
MUTABOR
MAGISTRA RAWSKIEGO W WARSZAWIE
30 NABYCIA W APTEKACH.

Dr. med. **J. Weller**
wznow i przyjęcia
Zgierska 11
od 3 1/2 do 5 popoł.
Tel. 49-91.

8-0 kl. GIMNAZJUM HUMANISTYCZNE ŻEŃSKIE
„WIEDZA”
w Łodzi, ul. Wschodnia 62.
Zapisy nowowstępujących przyjmuje sekretariat codziennie od 10—1 i od 5—6. Egzaminu wstępne systemem lekcyjnym rozpoczyna się we wrześniu.
Dyrektor (—) **B. Judelewicz.**

8-mio klasowe Gimnazjum Humanistyczne Żeńskie
JÓZEFA ABA
8 ZIELONA 8 TELEFON 22-12
Zapisy nowowstępujących uczęnie do klas od A do VI włącznie przyjmuje Sekretariat Gimnazjum w godzinach od 10—1
Egzaminy sposobem lekcyjnym rozpoczyna się w dniu 2 września 1926 r.
Dyrektor **J. AB.**

3-mio klasowe gimnazjum humanistyczne z prawami szkół państwowych
Bogumiła Brauna
w Łodzi ul. Narutowicza № 59, tel. 34-07.
Kancelaria czynna od godz. 9-ej do 3-ej po południu.
Egzaminy dla nowowstępujących rozpoczyna się dnia 28 sierpnia
Wobec trudnych warunków ekonomicznych kraju wpis dla uczniów niezamożnych, lecz pilnych i dobrego sprawowania zniżono w klasach I-ej, II-ej i III-ej do 450 zł. rocznie, a dla takichże uczniów w klasach IV-ej, V-ej, VI-ej i VII-ej do 520 zł. Wpis może być wnoszony w ratach miesięcznych.

Z prawami szkół państwowych
8-kl. gimnazjum żeńskie humanistyczne
E. Jaszuskiej-Zeligmanowej
POŁUDNIOWA 18.
Zapisy nowych uczęnie do wszystkich klas (prócz VIII) przyjmuje kancelaria gimnazjum codziennie od godz. 10—12 rano i od godz. 5—7 wiecz.
Opłata szkolna zredukowana. Egzaminu wstępne rozpoczyna się 2 września. Przy gimnazjum wzorowa Szkoła Freblowska.
Do klas A. i B. przyjmowani będą i chłopcy.

Szkoła Przemysłowa
T-wa Szerzenia Oświaty i Wiedzy Technicznej wśród Żydów w Łodzi, ul. POMORSKA 48/50
Przyjmuje się zapisy kandydatów na wszystkie wydziały codziennie od 10-ej—2-ej pp.
Egzaminy dnia 1-go września o godz. 8-ej rano.
Uczniowie szkoły powinni się zgłosić do zapisów dnia 1-go września

Lekarz-dentysta
poszukuje zastępstwa w gabinecie dentystycznym.
Oferty sub. „Lekarz”

BRYLANTY
ZŁOTO, SREBRO. PERŁY, ZĘBY SZTUCZNE, NAWET POLAMANE
KUPUJE I PLACI o 50% więcej niż wszędzie **M. LEWIN**,
Piotrkowska 41, sklep frontowy

Kupno sprzedaż
plac rogowy 38x0 na ul. Przemysłowej tanio do sprzedania. Wiadomość: O. Dietel ul. Przemysłowa № 8, przystanek tramwajowy № 1.

Lepsza rodzina izraelska
poszukuje na stancję z całkowitem utrzymaniem dwoje lub troje uczni z młodszych klas. Opieka pewna. Oferty pod „Inteligentni” do administracji.

Lek. dentysta S. LEWITA
STUCK
PIOTRKOWSKA 03
powrócił.

Laureatka
moskiewskiego konserwatorium wznowiła lekcje gry fortepianowej
Wschodnia 72 m. 19, 10—12 3—5 pp.

Francuska
szuka miejsca guwernantki
Dobre referencje. Zgłaszać się pisemnie do adm. n. pod „Francuska”, 738-24

Lokale
poszukuje pokoju bez mebli ewentualnie pokój z kuchnią wprost od gospodarza Przetazd 37 m. 33. Pośrednicy pożądanii front 743-25

Opiszenia drobne
Kupno sprzedaż

poszukuje pokoju umeblowanego w centrum miasta. Pożądane pianino. Oferty sub. „M.” 492 24

poszukuje pokoju umeblowanego Oferty z ceną sub. „Pewność” w adm.

poszukuje pokoju umeblowanego dla małżeństwa do wynajęcia. Na żądanie z obiadami. Wiadomość: Gdańska 35 m. 7. 8:3-25

poszukuje pokoju umeblowanego w przyzwoitym domu z wygodami, ewentualnie z utrzymaniem za 150 zł mies. lub bezdzietnemu małżeństwu z używnością kuchni. Oferty sub. „P. 88”.

Nauka wychowania
stenografii wycza listownie szybko tanio. Redakcja Stenografii Polskiego. Warszawa, Szczygła 12. Ządajcie bezpłatnych prospektów. 553-30

Lokale
poszukuje pokoju bez mebli ewentualnie pokój z kuchnią wprost od gospodarza Przetazd 37 m. 33. Pośrednicy pożądanii front 743-25

Mademoiselle Marie
enseignante anglaise française allemand Traugutta 2, 1 p. 560 20

poszukuje pokoju bez mebli ewentualnie pokój z kuchnią wprost od gospodarza Przetazd 37 m. 33. Pośrednicy pożądanii front 743-25

Rozmaite
poszukuje rutynowanej krojeznicy od zaraz do Poznania z umiejętnością prowadzenia pracowni damskiej. Oferty sub. „Helena” do adm. stracji „II. Republiki”.

poszukuje pokoju umeblowanego w przyzwoitym domu z wygodami, ewentualnie z utrzymaniem za 150 zł mies. lub bezdzietnemu małżeństwu z używnością kuchni. Oferty sub. „P. 88”.

poszukuje pokoju umeblowanego w przyzwoitym domu z wygodami, ewentualnie z utrzymaniem za 150 zł mies. lub bezdzietnemu małżeństwu z używnością kuchni. Oferty sub. „P. 88”.

poszukuje pokoju umeblowanego w przyzwoitym domu z wygodami, ewentualnie z utrzymaniem za 150 zł mies. lub bezdzietnemu małżeństwu z używnością kuchni. Oferty sub. „P. 88”.

poszukuje pokoju umeblowanego w przyzwoitym domu z wygodami, ewentualnie z utrzymaniem za 150 zł mies. lub bezdzietnemu małżeństwu z używnością kuchni. Oferty sub. „P. 88”.

poszukuje pokoju umeblowanego w przyzwoitym domu z wygodami, ewentualnie z utrzymaniem za 150 zł mies. lub bezdzietnemu małżeństwu z używnością kuchni. Oferty sub. „P. 88”.

poszukuje pokoju umeblowanego w przyzwoitym domu z wygodami, ewentualnie z utrzymaniem za 150 zł mies. lub bezdzietnemu małżeństwu z używnością kuchni. Oferty sub. „P. 88”.

poszukuje pokoju umeblowanego w przyzwoitym domu z wygodami, ewentualnie z utrzymaniem za 150 zł mies. lub bezdzietnemu małżeństwu z używnością kuchni. Oferty sub. „P. 88”.

poszukuje pokoju umeblowanego w przyzwoitym domu z wygodami, ewentualnie z utrzymaniem za 150 zł mies. lub bezdzietnemu małżeństwu z używnością kuchni. Oferty sub. „P. 88”.